

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

kierunek *PSYCHOLOGIA*

studia jednolite magisterskie
o profilu praktycznym

HARMONOGRAM SZCZEGÓŁOWYCH TREŚCI PROGRAMOWYCH
POZWALAJĄCYCH NA UZYSKANIE EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Informacje ogólne

Nazwa zajęć: Profilaktyka uzależnień w obrębie edukacji					
1. Kod zajęć: PSYCH-JSM_V_9_75		2. Liczba punktów ECTS: 3			
3. Kierunek:	PSYCHOLOGIA	7. Liczba godzin:	ogółem	wykłady	ćwiczenia /inne akt.
4. Grupa zajęć:	specjalistycznych	8. Studia stacjonarne:	30	-	30
5. Rok studiów:	V	9. Studia niestacjonarne:	18	-	18
6. Semestr:	9	10. Poziom studiów:	Jednolite Studia Magisterskie		
Osoba prowadząca (imię nazwisko, tytuł/stopień naukowy): -					
11. Forma zaliczenia:	Zaliczenie z ceną	12. Język wykładowy:	polski		

Informacje szczegółowe

1.Cele zajęć:	
C 1.	Zapoznanie studentów z problematyką uzależnień, ich fenomenologią, epidemiologią sposobami ich zapobiegania i leczenia
C 2.	Zapoznanie studentów ze sposobami zapobiegania i leczenia uzależnień wśród dzieci i młodzieży

2. Wymagania wstępne:

Wiedza z zakresu przedmiotów: psychologii rozwojowej, wychowawczej, klinicznej i społecznej

3. Efekty UCZENIA SIĘ wybrane dla ZAJĘĆ			
W zakresie wiedzy			
Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student zna i rozumie:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.1.W1.	system oświaty: organizację i funkcjonowanie systemu oświaty, podstawowe zagadnienia prawa oświatowego, krajowe i międzynarodowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnościami, znaczenie pozycji szkoły jako instytucji edukacyjnej, funkcje i cele edukacji szkolnej, modele współczesnej szkoły, pojęcie ukrytego programu szkoły, alternatywne formy edukacji, zagadnienie prawa wewnątrzszkolnego, podstawę programową w kontekście programu nauczania oraz działania wychowawczo-profilaktyczne, tematykę oceny jakości działalności szkoły lub placówki systemu oświaty;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.1.W2.	rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, nauczycielską pragmatykę zawodową – prawa i obowiązki nauczycieli, zasady odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy i za bezpieczeństwo oraz ochronę zdrowia uczniów, tematykę oceny jakości pracy nauczyciela, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego, rolę początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela oraz choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.1.W3.	wychowanie w kontekście rozwoju: ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę i funkcje wychowania oraz proces wychowania, jego strukturę, właściwości i	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2

	dynamikę; pomoc psychologiczno-pedagogiczną w szkole – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia w placówkach systemu oświaty, a także znaczenie współpracy rodziny ucznia i szkoły oraz szkoły ze środowiskiem pozaszkolnym;		
F.1.W5.	uwarunkowania funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym: znaczenie uspołecznienia ucznia i kontaktów rówieśniczych, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie szkolnej lub grupie wychowawczej, potrzebę rozwijania u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; diagnozę grupy uczniowskiej i każdego ucznia oraz charakterystykę i etiologię potrzeb edukacyjnych uczniów; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, a także problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczeniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.2.W5.	rolę wspierania rozwoju dziecka lub ucznia: wspomaganie rozwoju kompetencji społecznych i komunikacyjnych oraz sposoby wspierania rozwoju społeczno-moralnego, emocjonalnego i samoregulacji, znaczenie wspomagania uczniów w adaptacji do przedszkola, szkoły lub placówki systemu oświaty oraz konieczność wspierania uczniów lub wychowanków w radzeniu sobie z problemami wieku dorastania;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.2.W4.	rolę diagnozy zespołu klasowego (strukturę grupy, obraz relacji i pozycji uczniów w grupie) i zasady dokonywania diagnozy potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, zaburzeń oraz trudności i ich źródeł; zagadnienia diagnozy pozytywnej ucznia (właściwości psychicznych i elementów środowiska mających	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2

	korzystne znaczenie dla dziecka) i diagnozy negatywnej ucznia (opóźnienia, zaburzenia i nieprawidłowości rozwoju); sposób opracowywania opinii psychologicznych i formułowania zaleceń;		
F.2.W8.	rolę profilaktyki i promocji zdrowia: sposoby konstruowania szkolnych programów profilaktycznych, zasady promocji i ochrony zdrowia uczniów, edukacji zdrowotnej oraz udzielania pierwszej pomocy, zagadnienia związane z promowaniem rozwoju fizycznego i zdrowia psychicznego (kształtowanie odporności emocjonalnej, prowadzenie treningów interpersonalnych, radzenia sobie ze stresem, zarządzania własnymi emocjami), profilaktyką uzależnień, zapobieganiem zjawiskom dyskryminacji, agresji i przemocy oraz sposoby interwencji w sytuacjach konfliktowych (prowadzenie mediacji) i kryzysowych (interwencja kryzysowa);	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2

W zakresie umiejętności

Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student umie i potrafi:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.1.U3.	diagnozować problemy uczniów i wspierać ich w przezwyciężaniu trudności i deficytów;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.1.U5.	wspomagać nauczycieli i rodziców lub opiekunów w rozwiązywaniu problemów wychowawczych oraz wspieraniu wszechstronnego rozwoju uczniów.	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.2.U6.	działać na rzecz profilaktyki uzależnień, zapobiegania zjawiskom dyskryminacji, agresji i przemocy;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2
F.2.U5.	promować zdrowy styl życia uczniów oraz rozwój i zdrowie psychiczne (kształtować odporność emocjonalną, prowadzić treningi interpersonalne, radzenia sobie ze stresem i	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2

	zarządzania własnymi emocjami);		
W zakresie kompetencji społecznych			
Symbol efektu uczenia się	Opis założonego dla zajęć efektu uczenia się (po zakończeniu zajęć dla potwierdzenia osiągnięcia efektów uczenia się student jest gotów do:)	Sposób weryfikacji efektu	Symbol postawionego celu/ów
F.2.K1.	skutecznego dialogu z uczniem, jego rodzicami lub opiekunami na temat rozwoju ucznia;	Aktywność podczas ćwiczeń, prezentacja	C.1 – C.2

4. Treści programowe:		
Symbol treści programowych uczenia się	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się- Symbol
T.1	Uzależnienia: definicje i teorie; pojęcie nałogowych zachowań.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5. F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.
T.2	Uzależnienia behawioralne: rodzaje, symptomy, czynniki ryzyka i czynniki ochronne.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5. F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.
T.3	Uzależnienia w kontekście psychopatologii rozwojowej. Młodzi a uzależnienia substancjalne i niesubstancjalne.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5.

		F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.
T.4	Profilaktyka uzależnień – typy profilaktyki i poziomy profilaktyki. Profilaktyka a promocja zdrowia. Ewolucja poglądów na temat profilaktyki uzależnień – konsekwencje praktyczne wynikające z najnowszych badań.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5. F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.
T.5	Podstawy prawne działań profilaktycznych w szkole.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5. F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.
T.6	Konstruowanie programów profilaktycznych, monitoring i ewaluacja programów profilaktycznych.	F.1.W1. F.1.W2. F.1.W3. F.1.W5. F.2.W5. F.2.W4. F.2.W8. F.1.U3. F.1.U5. F.2.U6. F.2.U5. F.2.K1.

5. Warunki zaliczenia:**(typ oceniania D – F – P)/metody oceniania/ kryteria oceny:**

Prezentacja projektu na zaliczenie.

Systematyczność i aktywność studenta podczas ćwiczeń, jego zaangażowanie w dyskusję i pracę zespołową oraz ocenę prezentacji projektu zaliczeniowego

6. Metody prowadzenia zajęć:

Analiza tekstów i dyskusja nad nimi, praca w grupach, prezentacje multimedialne

7. Literatura

Literatura obowiązkowa:	Literatura zalecana:
Kwieciński Z. Śliwerski B., (red.) Pedagogika, T.1. i T. 2. WN PWN, Warszawa 2003	Sławomir Śliwa Profilaktyka pedagogiczna Opole 2015
Izdebski, P., Kotyśko, M. (2016). Problemowe korzystanie z nowych mediów. W: Habrat, B. (red.) Zaburzenia uprawiania hazardu i inne tak zwane nałogi behawioralne. Wydawnictwo Instytutu Psychiatrii i Neurologii, Warszawa, 2016.	Alkohol i narkotyki w życiu polskiej młodzieży dylematy, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów (red.) , Warszawa, 2002
Cierpiątkowska, L. (red.). (2006). Oblicza współczesnych uzależnień. Poznań	Cierpiątkowska, L. (2000). Alkoholizm. Przyczyny, leczenie, profilaktyka. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.
Woronowicz B.T., Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia, Warszawa, 2009,	Uzależnienia w praktyce klinicznej. Zagadnienia, Bętkowska- Korpała B (red.), Warszawa, 2009
Ostaszewski K., Skuteczność profilaktyki używania substancji psychoaktywnych, Warszawa, 2003,	Strategie rozwiązywania problemów uzależnień, Badora S., Mudrecka J. (red.) , Opole, 2006
Gaś Z. B. (Red.), Profilaktyka uzależnień, WSiP, Warszawa 1993 Gaś Z. B. Szkolny Program Profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa 2004 Gaś Z. B. (Red.), Badanie zapotrzebowania na profilaktykę w szkole. Poradnik dla szkolnych liderów profilaktyki, Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu, Warszawa 2004	

8. Kalkulacja ECTS – proponowana:

ST STACJONARNE/Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć z wykładowcą	30
Praca własna studenta	15
Studia literaturowe	20
Przygotowanie prezentacji (o ile występuje)	10

SUMA GODZIN / taka sama dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	3
ST NIESTACJONARNE/Forma aktywności/obciążenie studenta	Godziny na realizację
Godziny zajęć z wykładowcą	18
Praca własna studenta	22
Studia literaturowe	20
Przygotowanie prezentacji (<i>o ile występuje</i>)	15
SUMA GODZIN / taka sama dla formy stacjonarnej i niestacjonarnej	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ	3